De basis is op orde, klaar voor de toekomst

Jaarverslag 2017

‘Interne processen, de kwaliteit van onze dienstverlening, de samenwerking met partners... Het afgelopen jaar hebben we alles onder de loep genomen. En met resultaat. Inmiddels kunnen we met trots zeggen dat Veilig Thuis Kennemerland alles in huis heeft.’

Marian Goldschmeding,
Directeur/bestuurder

OVER DE PRAKTIJK

Veilig Thuis ontvangt advies- en ondersteuningsvragen van professionals en inwoners uit de regio Kennemerland. Denk bijvoorbeeld aan een oma die zich zorgen maakt om haar kleinkinderen die thuis te maken hebben met ruzie tussen de ouders en advies wil hoe zij haar zorgen bespreekbaar kan maken met haar zoon. Of een leerkracht op een school die ondersteuning wil bij een gesprek met ouders over vermoedens van kindermishandeling. In 2017 zijn meer dan 2100 adviesvragen ontvangen. Veilig Thuis ontvangt ook meldingen, in 2017 ruim 3.300. De belangrijkste melder is de politie, gevolgd door hulpverleners. Inwoners melden ook bij Veilig Thuis. Dit kunnen buren en gezinsleden zijn, maar ook slachtoffers en plegers bellen met Veilig Thuis.

Zij willen uit de situatie komen waarin zij zijn beland en beseffen dat zij dit niet zonder hulp kunnen. Veilig Thuis doet niet in alle gevallen onderzoek. Veilig Thuis beoordeelt de mate van onveiligheid en maakt waar nodig veiligheidsafspraken. Alleen in die gevallen waarin het onduidelijk is of betrokkenen veilig of onveilig zijn of wanneer niet helder is welke vervolghulp het beste ingezet kan worden, doet Veilig Thuis onderzoek. Veilig Thuis is ook casusregisseur bij tijdelijk huisverboden, opgelegd door de burgemeester. In 2017 is dat 68 keer gebeurd.

De situaties waarover gemeld wordt zijn divers. Dit jaarverslag bevat een impressie van een aantal van dergelijke situaties. Alle beschrijvingen zijn aangepast zodat zij niet herleidbaar zijn naar inwoners in de regio.

VEILIG THUIS Kennemerland

ADVIES- EN MELDPUNT HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

De basis is op orde, klaar voor de toekomst

In dit jaarbericht 2017 van Veilig Thuis Kennemerland leest u over het reilen en zeilen in het afgelopen jaar. U leest over de ontwikkelingen in beleid, kwaliteit en samenwerking. En u leest uiteraard over de inhoud van ons werk, onder andere via de praktijkverhalen van vier medewerkers. Datzelfde doen externe relaties uit Haarlem en Haarlemmermeer en dan specifiek over de meerwaarde van samenwerking. Zo terugkijkend komen we tot de conclusie dat er in 2017 veel is bereikt: de basis van Veilig Thuis Kennemerland is op orde. We zien de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Terugblik op 2017

Veilig Thuis Kennemerland maakte in 2017 een turbulent jaar mee. De organisatie was net in rustiger vaarwater toen tal van ontwikkelingen zich aandienden.

Samen met netwerkpartners werd hierop geanticipeerd en werden plannen gemaakt die in 2018 z’n beslag zullen krijgen. Bovendien bleek de Inspectie voor Gezondheidzorg en Jeugd in eerste instantie niet tevreden over de geleverde kwaliteit. Veilig Thuis Kennemerland zette de schouders er onder en bleek over veel professionaliteit en energie te beschikken: de Inspectie was eind 2017 tevreden over de verbeteringen én het ISO-certificaat werd behaald. Al met al is een behoorlijke kwaliteitsslag gerealiseerd en kan geconcludeerd worden dat Veilig Thuis Kennemerland klaar is voor de toekomst en voor nieuwe ambities.

Vertrouwen in de toekomst

De overheid, brancheverenigingen én het Landelijk Netwerk Veilig Thuis hebben zich in 2017 gericht op de toekomst. Beleidsplannen zagen het licht en visies werden ontwikkeld. Hieruit sprak in algemene zin de ambitie om samen met ketenpartners daadwerkelijk patronen van kindermishandeling duurzaam te doorbreken. Met een aantal ontwikkelingen is Veilig Thuis Kennemerland al langer aan de slag en is het een kwestie van doorontwikkelen.
‘De organisatie zelf staat goed op de rails en met het MDCK en CSG in de nabijheid is een goede uitgangspositie gecreëerd. We zien de toekomst met vertrouwen tegemoet. Dat neemt niet weg dat we hard moeten werken om ons dagelijks werk zo goed mogelijk te doen én om tegelijkertijd de ontwikkelingen in te bedden in processen en procedures. Onze medewerkers, die met alle nieuwe ontwikkelingen telkens weer mee bewegen en resultaten boeken, verdienen veel respect,’ aldus directeur/bestuurder Marian Goldschmeding.

Kwaliteit verbeterd

Eind 2017 kreeg Veilig Thuis Kennemerland een positieve beoordeling van de Inspectie en behaalde het ISO-certificaat. Dat ging niet zonder slag of stoot. Het Inspectierapport van begin 2017 was matig, wat leidde tot een flink aantal verbeterslagen. Datzelfde geldt ook voor het proces dat leidde tot het behalen

van het ISO-certificaat. Manager Yna Pothoven spreekt van een grote kwaliteitsslag in de tweede helft van 2017. ‘Eind 2017 was de kwaliteit van ons werk op orde. Dat is een mooie prestatie, waar hard aan gewerkt is. Maar we zijn er nog niet. De vele ontwikkelingen die ons te wachten staan, stellen hoge eisen aan onze professionaliteit en capaciteit. Dat is de uitdaging voor 2018. Gelukkig biedt het onlangs gepresenteerde programma van de minister ‘Geweld hoort nergens thuis’, hierbij veel houvast, zowel wat betreft de taken van Veilig Thuis als de beschikbaar gestelde middelen.’

Veel aandacht voor samenwerking

De aard van het werk brengt met zich mee dat Veilig Thuis Kennemerland een aanzienlijk netwerk van samenwerkingspartners heeft. In 2017 is veel geïnvesteerd in dat netwerk, onder andere via informatie over de dienstverlening van Veilig Thuis Kennemerland. Ook een eenduidige werkwijze in de keten kwam regelmatig aan de orde in de gesprekken met gemeenten en partners. ‘Werken vanuit een gedeelde visie, zoals de visie op risico-gestuurde ketenzorg, kan hierbij helpen,’ aldus Marian Goldschmeding. ‘We leren en evalueren continu, en optimaliseren telkens de samenwerkingsafspraken. Dat geldt voor de afspraken op gemeentelijk niveau op hoofdlijnen, maar ook voor de onderliggende afspraken met netwerkpartners op uitvoeringsniveau. Dat was een eis van de Inspectie en dat lukt.’

‘We zijn blij met het programma van de minister. Het geeft meer duidelijkheid over de taken en de benodigde middelen van Veilig Thuis en het bevestigt de lijn die we al volgen. Wij zien het nieuwe jaar, met al z’n uitdagingen en kansen, positief tegemoet.’

Een betrokken Raad van Toezicht en Ondernemingsraad

Ook voor de Raad van Toezicht was 2017 een turbulent jaar. De Raad groeide naarmate het jaar vorderde steeds beter in zijn rol. Marian Goldschmeding spreekt van een betrokken, deskundige Raad, die er is op de momenten dat dit nodig is. ‘De Raad is nu toe aan meer structuur. Dat krijgt in 2018 vorm. Datzelfde geldt voor de Ondernemingsraad: ook groeiend in hun rol, in een lastige periode, maar met een grote betrokkenheid bij de organisatie en diens medewerkers. Alle respect, voor hun positieve en coöperatieve bijdrage aan de organisatie.’

De Raad van Toezicht en de Ondernemingsraad waren nauw betrokken bij de aanstelling van een nieuwe directeur/bestuurder. Eind 2017 verliet Jacob Jan Feenstra de organisatie en nam Marian Goldschmeding het stokje over. ‘Jacob Jan heeft bergen werk verzet in de opbouwfase. Hij heeft Veilig Thuis Kennemerland gebracht waar het nu staat. Nu moeten we doorontwikkelen naar een toekomstbestendige organisatie en dat is mijn opdracht,’ aldus Marian.

Vooruitblik

Het jaar 2017 was een druk jaar en datzelfde wordt verwacht van 2018, met de komst van een Integrale Crisisdienst Jeugd, de doorontwikkeling naar een MDA++, het nieuwe triage-instrument en de voorbereidingen voor de Aanscherping Wet Meldcode en de radarfunctie. ‘Wij zijn natuurlijk al gestart. Voor het eerste half jaar zal de focus liggen op de Integrale Crisisdienst Jeugd Kennemerland die per 1 juli a.s. operationeel moet zijn. Het tweede half jaar richten we ons op de implementatie van de radarfunctie, het triage-instrument en de scholing voor onze medewerkers. Bij een flink aantal ontwikkelingen trekken we op met netwerkpartners. Zo willen we samen met hen volop participeren in de regioaanpak, met als doel te komen tot een regionaal actieplan voor de uitvoering van het meerjarenprogramma ‘Geweld hoort nergens thuis’ van de overheid. En dan hebben we het nog niet gehad over de werving van medewerkers voor de nieuwe diensten, zoals de Integrale Crisisdienst, wat met deze krappe arbeidsmarkt niet makkelijk is. Meer dan genoeg uitdagingen in 2018,’ aldus Marian Goldschmeding, ‘maar we zijn er klaar voor.’

Debby Ros

‘Adviseren en meedenken’

De Beschermingstafel heeft een adviesfunctie voor andere organisaties en vormt de toegang tot de Raad van de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen. ‘Adviseren, meedenken als een situatie heel complex is en te zorgelijk om het dossier te sluiten, als vrijwillige hulpverlening niet toereikend is, of om te onderzoeken wat mogelijk is om een raadsonderzoek te voorkomen,’ zo zet Debby Ros het werk van de Beschermingstafel uiteen. ‘Op jaarbasis krijgen we zo’n tachtig meldingen.’

De situaties waarover de Beschermingstafel zich buigt variëren sterk, maar regelmatig worden vechtscheidingen besproken, waarbij kinderen in de knel zitten en problemen ontwikkelen. ‘En situaties waarbij sprake is van pedagogische onmacht, bijvoorbeeld door psychische problemen bij de ouder(s). Kinderen moeten veilig op kunnen groeien, daar draait het om bij ons,’ aldus Debby Ros. ‘Wij richten om primair op de groep 0-18 jarigen, maar als er echt iets speelt bespreken we ook situaties die jongeren tot 23 jaar aangaan. Een goed voorbeeld van onze inzet zijn de afspraken die we hebben met het team leerplicht. Als zij, bij ernstig schoolverzuim, op het punt staan een proces verbaal op te stellen doen ze eerst een melding bij ons. Ernstig schoolverzuim blijkt namelijk meestal onderliggende problemen te hebben. Met elkaar maken we dan een plan van aanpak waarmee we een proces verbaal hopen te voorkomen.’

Ook Veilig Thuis Kennemerland meldt met enige regelmaat zaken bij de Beschermingstafel. Verder is de voorzitter van de Beschermingstafel contactpersoon voor Veilig Thuis Kennemerland als het gaat om afschalen naar het lokale veld. Die samenwerking loopt goed. In 2017 heeft een pilot gedraaid waarin aangetoond werd dat vaste deelname van Veilig Thuis Kennemerland aan de Beschermingstafel niet nodig was en dat volstaan kan worden met de huidige samenwerkingsvorm. ‘Op casusniveau sluit Veilig Thuis Kennemerland regelmatig aan bij de Beschermingstafel en dat werkt goed. Het belangrijkste is dat zaken snel op de juiste plek komen en dat mensen snel de hulp krijgen die ze nodig hebben. Dat is belangrijker dan de organisatorische vorm waarin dat gebeurt.’

2018

‘In de Veiligheidsketen is de afgelopen jaren hard gewerkt. ‘Maar er is nog veel te doen,’ zegt Debby. ‘We willen gezamenlijk een visie ontwikkelen op onveiligheid en het opheffen daarvan. Ook willen we de samenwerking versterken. Kinderen móeten veilig op kunnen groeien, dat is onze drijfveer. Ook in het nieuwe jaar.’
De Beschermingstafel, gestart in 2014, maakt onderdeel uit van de Haarlemmermeerse Veiligheidsketen. Hierbinnen werken de verschillende veiligheidspartners met elkaar samen bij de aanpak van veiligheidsproblemen en optimalisering van de veiligheid.

Debby Ros is voorzitter van de Beschermingstafel Haarlemmermeer.

Klaar voor de toekomst

In 2017 bracht Veilig Thuis Kennemerland de basis op orde. Tegelijkertijd werd nagedacht over de toekomst en werden visies ontwikkeld.

Duidelijk is dat de Veilig Thuis-organisaties de pioniersfase zijn ontstegen en dat het nu aankomt op doorontwikkelen. Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis heeft haar visie en de ambitie voor die doorontwikkeling vastgelegd in het Meerjaren Uitvoeringsprogramma, terwijl ook VNG en GGD/GHOR Nederland hun visie op samenwerking in de keten hebben geformuleerd. De Ministeries van VWS en V&J legden in het meerjaren uitvoeringsprogramma Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2018-2021 hun opdracht voor de komende jaren vast. Daaruit blijkt dat de Veilig Thuis organisaties zich al in de goede richting ontwikkelen. 'We zien onze visie en kwaliteitsslagen gebundeld in de meerjarenvisie van de minister. Daarmee zijn de taken duidelijk, net als het budget. Dat betekent dat we nu flinke stappen kunnen gaan zetten,' aldus Marian Goldschmeding.

Landelijk Netwerk Veilig Thuis

In het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Landelijk Netwerk Veilig Thuis, onder de titel 'Duurzaam doorbreken met eenduidige kwaliteit', spreken de 26 Veilig Thuis organisaties de ambitie uit om met ketenpartners grote stappen te zetten in het doorbreken van patronen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Ontwikkelingen als het triage-instrument, het handelingsprotocol en de aanscherping van de meldcode zijn ingebed in dit programma. Daarin wordt gewerkt vanuit acht deelprojecten. De implementatie van de vernieuwde werkwijze, registratie en samenwerkingsprocessen ligt bij de individuele Veilig Thuis organisaties, met ondersteuning door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis. Deze organisatie heeft zich in korte tijd goed ontwikkeld en is van grote meerwaarde. Er ontstond meer eenheid en landelijke ontwikkelingen werden efficiënt voorbereid. Het Meerjaren Uitvoeringsprogramma is daar een mooi voorbeeld van. 'Dit programma helpt ons om in ontwikkeling te blijven. We pakken het met elkaar op, met als doel ons werk nog professioneler en beter te kunnen doen,' aldus Marian Goldschmeding.

VNG en GGD&GHOR

Een ander goed voorbeeld van de nieuwe fase waarin Veilig Thuis organisaties zijn beland is de in opdracht van VNG en GGD&GHOR Nederland ontwikkelde visie. Onder de titel 'Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risico-gestuurde zorg' is een inhoudelijke visie op samenwerking in de keten bij kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel misbruik vastgelegd. Het is ook de onderlegger voor het nieuwe triage-instrument van Veilig Thuis. In die ketensamenwerking wordt uitgegaan van vijf fasen in het aanbieden van zorg. Zo zullen cases waarbij van ernstig en acuut geweld sprake is direct opgepakt worden door de elders genoemde MDA++ acuut, met een structurele koppeling met de justitiële-, medische- en zorgketen. 'Vanzelfsprekend zal goed gekeken worden waar wat nodig is. Bij cases waar geen sprake is van structureel ernstige onveiligheid zullen we de 'normale' multidisciplinaire aanpak hanteren. We gaan graag vanuit deze visie aan de slag. Uiteraard samen met onze partners, want dan kunnen we echt veel bereiken', aldus manager Yna Pothoven.

> 'In het programma van de minister wordt in feite alles gebundeld. Het toont aan dat we op de goede weg zijn. Taken zijn nu helder, net als het budget. We kunnen door.'

Ministeries VWS en V&J

Voor de komende jaren ligt er een duidelijke opdracht vanuit de Ministeries VWS en V&J; het meerjaren programma Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2018-2021, getiteld 'Geweld hoort nergens thuis'. Het programma bevat een groot aantal maatregelen om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen en duurzaam op te lossen, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor de Veilig Thuis organisaties. Het Rijk stelt daar de komende jaren extra financiën voor beschikbaar. Als doelstelling is geformuleerd dat er in iedere regio een betrouwbaar netwerk is waarin zorg, justitie, onderwijs, de gemeentelijke sociale dienst/wijkteams en Veilig Thuis samen werken aan de veiligheid in huiselijke kring. Het programma kent drie actielijnen:

- Eerder en beter in beeld: de duur van geweld tot aan de eerste melding is gemiddeld minder dan een jaar.
- Stoppen en duurzaam oplossen: gezinnen waarin sprake is van geweld krijgen passende hulp, de veiligheid is duurzaam geborgd en het welbevinden van deze gezinnen gaat omhoog.
- Aandacht voor specifieke groepen: voor de problemen van een aantal specifieke groepen is meer nodig. Voor deze groepen worden aanvullende acties of een aanvullende aanpak uitgewerkt.

'Het is een ambitieus programma, waarmee we daadwerkelijk stappen kunnen zetten en resultaten kunnen boeken. Bovendien is het programma van de minister volledig in lijn met de ontwikkelingen die we al in gang hebben gezet, zowel in eigen huis als binnen het Landelijk Netwerk Veilig Thuis.'

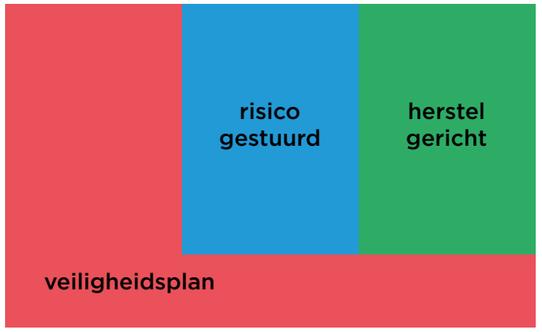

Kern van de visie is dat samenwerking voorop staat en dat die in de eerste plaats gericht moet zijn op het werken aan directe veiligheid en pas daarna op het aanpakken van de oorzaken die ten grondslag liggen aan de onveiligheid. Dit laatste wordt risico-gestuurde zorg genoemd en moet leiden tot stabiele veiligheid. Dit legt de basis voor het werken aan herstel.

OVER DE PRAKTIJK

'Onze rol is de situatie in beeld brengen'

'Het merendeel van de meldingen komt bij Veilig Thuis Kennemerland binnen via de politie. Andere melders zijn scholen, hulpverlenende instanties, particulieren en soms huisartsen,' aldus Sieta Smit, onderzoeker en medewerker van Veilig Thuis Kennemerland, het MDCK en CSG en werkzaam in het onderzoeksteam. Ook houdt zij zich bezig met situaties waar na triage besloten is dat aanvullend onderzoek nodig is. 'Dat is het geval in zorgelijke situaties, bijvoorbeeld als er onvoldoende duidelijkheid is over de veiligheid van de kinderen, als er sprake is van letsel, als er nog geen hulpverlening betrokken is of als het lastig is om in gesprek te komen met ouders,' aldus Sieta Smit. Het onderzoeksteam legt contact met de ouders om een afspraak te maken voor een huisbezoek. In dat huisbezoek wordt de melding doorgenomen en kunnen de ouders hun kant van het verhaal vertellen. De melder heeft de ouders hierover al geïnformeerd, conform het protocol. 'In het huisbezoek willen we ook met de kinderen spreken, mits zij ouder zijn dan 6 jaar. Vervolgens nemen we contact op met instanties die betrokken zijn bij het gezin, bijvoorbeeld met het consultatiebureau, de school, de huisarts. Dit alles om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de veiligheidssituatie. De resultaten van dit alles worden in casuistiek besproken waar naast collega's ook een gedragswetenschapper en vertrouwensarts aan deelnemen. Hieruit volgt een advies voor ouders. Soms erkennen de ouders de situatie en willen graag hulp. Dan gaan wij dat regelen of ondersteunen ouders hierbij. Het komt ook voor dat de ouders zich niet kunnen vinden in ons advies. Als wij hulpverlening noodzakelijk achten en ouders staan hier niet voor open, dan besluiten wij op te schalen via de Beschermingstafel. Het kan ook zijn dat de zorgen niet terecht zijn en er geen hulpverlening nodig is.'

Als er sprake is van acute onveiligheid dan wordt een melding met spoed opgepakt, veelal in het MDCK en anders door het onderzoeksteam van Veilig Thuis Kennemerland.

Het onderzoeksteam is maar kort betrokken bij een melding. 'Ons doel is de veiligheid waarborgen en hulpverlening inzetten. Als wij er vertrouwen in hebben dat dit is geregeld en dat het goed loopt, dan sluiten wij het dossier. Soms hebben we na drie maanden nog even contact met de hulpverlenende instantie ter monitoring.'

De basis is op orde

In 2017 is een groot aantal ontwikkelingen in gang gezet die de veiligheid achter de voordeur verder heeft verbeterd. Hierin werd in de meeste gevallen samengewerkt met andere instanties. Verder werden bestaande procedures en processen geoptimaliseerd. Inmiddels is de basis op orde.

MDCK en CSG helpen snel en goed

Veilig Thuis Kennemerland participeert sinds 2015 in het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling. In 2016 kwam daar het Centrum Seksueel Geweld Noord-Holland bij. 'Twee waardevolle voorzieningen, met vrijwel alle disciplines in huis die van belang zijn bij meldingen van mishandeling en seksueel geweld. 'Meldingen pakken we snel en zorgvuldig op met een team van professionals, op één plek. Met deze werkwijze hebben we de afgelopen jaren al veel slachtoffers, plegers en opvoeders hulp en veiligheid geboden,' aldus manager Yvonne Velthuizen. Vanwege uitbreiding van de werkzaamheden werd in 2017 de personele formatie uitgebreid.
In 2017 zijn binnen het MDCK de werkprocessen aangescherpt op basis van nieuwe ontwikkelingen en praktijkervaringen en is gestart met het ontwikkelen van een nieuw registratiesysteem. Dit systeem moet leiden tot grotere efficiency en beter overzicht op de dossiers, waardoor feitelijke informatie en de laatste stand van zaken in een dossier ook voor de partners inzichtelijk is, zodat zij ook snel verder kunnen met de betrokkenen en actiepunten.
De GGZ-organisaties trokken zich om financiële redenen deels terug uit het MDCK. Voor de jeugd-GGZ is dit opgelost door extra financiën van de gemeenten. Voor de volwassenen-GGZ is dit nog niet geregeld. Hierdoor mist het MDCK de verbinding met grote GGZ-instellingen en met bijvoorbeeld de praktijkondersteuners in de huisartspraktijken, vanuit de GGZ-volwassenen expertise. Yvonne Velthuizen hierover: 'We zouden graag zien dat ook voor de volwassenen-GGZ een soortgelijke regeling wordt getroffen. Verder is een meerjaren prestatieplan en meerjaren begroting zeer gewenst om continuïteit en draagvlak te borgen.'

'De grote meerwaarde van het MDCK en CSG voor de regio Kennemerland is dat er multidisciplinair en organisatie- overstijgend wordt samengewerkt. Door fysiek "onder 1 dak" samen te werken zijn de lijnen kort, is men goed op elkaar ingespeeld en kan er snel geschakeld worden tussen partners. Voor onze klanten is de grote meerwaarde dat zij maar één keer hun verhaal hoeven te vertellen, en niet zoals het vroeger ging telkens weer opnieuw. Dit kan uitermate belastend zijn in ernstige situaties. Bij verdenking van seksueel misbruik krijgen de betrokkenen nadat de onderzoeken en gesprekken zijn afgerond sneller dan voorheen duidelijkheid. Er worden meteen veiligheidsafspraken gemaakt, zodat iedereen weet waar zich aan te houden. En er wordt transparant gewerkt, samen met ouders en betrokkenen, over de stappen en besluiten die genomen worden. In 2017 hebben we de mogelijkheden binnen het MDCK vergroot, bijvoorbeeld met een training Taxatiegesprekken voor gedragswetenschappers en psychologen.'

Op weg naar Integrale Crisisdienst Jeugd Kennemerland

Eind 2017 hebben de deelnemende gemeenten de wens uitgesproken om met ingang van 1 juli 2018 een Integrale Crisisdienst Jeugd (ICD) in te richten en deze onder te brengen bij Veilig Thuis Kennemerland. Dat betekent dat er één telefoonnummer komt voor zowel inwoners als professionals, dat 24/7 bemenst is. Bij een melding maakt de ICD een afweging: is onmiddellijk crisisinterventie nodig of kan de casus worden doorverwezen binnen de reguliere (crisis) hulpverlening. Daarnaast zijn er crisisbedden en is er een aanbod van crisiszorg. De ICD werkt voor de negen gemeenten in IJmond, Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer. Kenter Jeugdhulp, Lijn 5 en Veilig Thuis Kennemerland hebben in de voorbereidingen samen opgetrokken. 'Vooralsnog richt de ICD zich op 0-23-jarigen en hun gezinnen. Op termijn kan de ICD uitgebouwd worden naar de doelgroep 0 tot 100+. 'De voordelen? Minder versnippering, meer in afstemming en vooral meer duidelijkheid voor de inwoners', aldus manager Yvonne Velthuizen. 'De voorbereidingen zijn in volle gang'.

'Hulp en zorg dichter bij de inwoners organiseren, beter bereikbaar en toegankelijker. Geen overbodig werk doen, maar een slim en efficiënt georganiseerde crisisketen, waarin nauw met elkaar wordt samengewerkt en in één keer de juiste interventies gedaan worden. Dat is de Integrale Crisisdienst Jeugd.'

'In de regio Kennemerland beschikken we met het MDCK en het CSG over een unieke combinatie. De minister onderschrijft in zijn meerjarenprogramma ook het grote belang van het multidisciplinair en systeemgericht samenwerken en noemt ons MDCK als voorbeeld. Ook is de combinatie een goede basis voor ontwikkelingen zoals de Integrale Crisisdienst Jeugd en het MDA++.'

MDA++: een multidisciplinaire aanpak voor acuut en structureel geweld

MDA++ is de aanpak waarbij verschillende sectoren samenwerken met het gezin en het sociale netwerk. Kenmerkend is dat het MDA++-team gedurende een traject dat klanten doorlopen van samenstelling kan wisselen, afhankelijk van wensen en behoeften van de klant en de expertise van betrokken hulpverleners. De verschillende expertises worden daardoor beter benut en een snelle, tijdige en goede aanpak van huiselijk geweld, partnergeweld, en kinder- en oudermishandeling gerealiseerd. Het MDCK in Hoofddorp werkte al volgens deze aanpak, en met succes. Doorontwikkeling naar een bovenregionaal expertisecentrum voor MDA++ wordt toegejuicht omdat er daarmee nog meer expertise beschikbaar komt op één plek. Yvonne Velthuizen hierover: 'Bovenregionaal kunnen we bij acuut ernstig gevaar en structurele (terugkerende) onveiligheid nog beter voorzien in duurzame veiligheid.'

Kwaliteit verbeterd

Na het matige inspectierapport van begin 2017 is meer nog dan voorheen gestuurd op kwaliteit. Dat de inspanningen vruchten afwierpen bleek uit het positieve rapport van de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd, eind 2017, en de toekenning van het ISO-certificaat.

Het bezoek van de Inspectie begin 2017 leverde een aantal kritische opmerkingen op, onder andere over de dossiervorming, samenwerkingsafspraken en monitoring. Zo werd geconstateerd dat de overdracht naar de Haarlemmermeerse partners niet goed liep. Daarin zijn in 2017 aanzienlijke verbeteringen doorgevoerd. Na de zomer is gestart met de zogenoemde Veiligheidspool waarin professionals vanuit Haarlemmermeerse organisaties zitting hebben. Zij kunnen in complexe situaties de regie nemen en besluiten over op- of afschalen. Dat geeft de gewenste duidelijkheid. Ook zijn verbeteringen doorgevoerd in de (monitoring) van de dossiers en verslaglegging. Dit leidde eind 2017 tot een positief Inspectierapport. In 2017 ontving Veilig Thuis Kennemerland als één van de eerste Veilig Thuisorganisaties in Nederland een belangrijk keurmerk: het ISO-certificaat. De certificerende instelling roemde vooral de professionaliteit, expertise en klantgerichtheid van de medewerkers en omschreef de organisatie als kritisch en ambitieus.

Privacy en efficiency

Veilig Thuis Kennemerland nam een voorschot op de Privacywet die in mei 2018 van kracht wordt en verbeterde de beveiliging van computers en telefoons, net als de vastlegging van gegevens in dossiers. Van de gelegenheid werd gebruik gemaakt om de organisatie flexibeler en efficiënter te maken, onder andere door de mogelijkheid voor medewerkers om vanuit huis zaken te regelen. Samen met 14 Veilig Thuis-organisaties is in 2017 gewerkt aan verbetering van Clavis, het cliëntvolgsysteem. Daarnaast is in 2017 een Business Intelligence Tool in gebruik genomen. Hiermee kunnen snel gegevens over productie en achtergronden van meldingen in beeld gebracht worden. Ook wordt meegewerkt aan het onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut naar het effect van de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld, dat gedaan wordt in negen regio's. Dit is een langer durend onderzoek waarvan de bevindingen bij zullen dragen aan de ontwikkeling van nieuw beleid.

UIT DE PRAKTIJK: OUDERMISHANDELING

'Een melding tegen hun moeder, dat is niet niks'

Het echtpaar Aalbers was al 50 jaar bij elkaar. Het had ze financieel niet meegezeten, maar ze woonden toch naar tevredenheid in een oud, vervallen huisje. Tot mevrouw Albers ziek werd, vrijwel tegelijkertijd dochter Astrid ging scheiden en met drie van haar vier kinderen bij haar ouders introk. Dat betekende dat meneer Aalbers nog zwaarder werd belast. Deze situatie duurde al met al bijna een jaar. In dat jaar stierf zijn vrouw en gingen de kleinkinderen bij hun vader wonen. De dochter bleef bij vader wonen, maar droeg niet bij aan het huishouden, ook niet in financiële zin. Regelmatig nodigde ze haar vier kinderen uit in het kleine huisje van haar vader. Meneer Aalbers wilde goed doen waar zijn dochter tekort schoot en verwende ondanks alles zijn kleinkinderen. Ondertussen ging de dochter steeds lelijker doen tegen haar vader. Ook kocht ze een auto op haar vaders naam, die vervolgens de bijbehorende rekeningen en boetes moest betalen.
Meneer Aalbers werd letterlijk ziek van zijn dochter in zijn nabijheid en leende geld om een tuinhuisje te bouwen, waar zijn dochter gratis kon wonen. Een medewerker van Veilig Thuis vertelt: 'De melding kwam bij ons binnen via een jongerenwerker. Bij deze jongerenwerker hadden de kleinkinderen hun zorgen geuit over hun opa. Toen wij meneer Aalbers bezochten erkende hij de problemen en was blij dat hij er met iemand over kon praten. Hij was niet in staat om zelf actie te ondernemen. Met meneer Aalbers spraken we af dat hij zijn dochter een limiet zou stellen: voor april moest ze weg uit het tuinhuisje. Samen met een maatschappelijk werker én de jongerenwerker bekeken we wat meneer Aalbers nodig had en wie wat kon leveren. Zo gezegd, zo gedaan. Het maatschappelijk werk praat nu met meneer Aalbers om hem te leren om 'nee' te zeggen. Raadslieden richten zich op de financiën, regelen zaken als een voedselpakket en zorgen dat zijn dochter geen toegang meer heeft tot het geld van haar vader.
En de kinderen... zij hebben in feite een melding gedaan tegen hun moeder, dus dat is niet niks. Besloten is dat de jongerenwerker extra tijd zal besteden aan de kinderen en maatschappelijk werk is geregeld voor de dochter, mits zij dat wil. Op de eerste afspraak is ze niet verschenen, maar ze heeft wel toegezegd dat ze zal vertrekken uit het tuinhuisje. Al met al zijn er goede stappen gezet in deze verdrietige situatie. Het is fijn om dit te regelen samen met andere hulpverlenende organisaties, zodat er voor alle partijen hulp beschikbaar is.'

Susan Dijkman - gedragswetenschapper

'Werken bij Veilig Thuis is topsport'

Gedragswetenschapper Susan Dijkman heeft in 2017 niet stilgezeten. Zij is met haar twee collega's verantwoordelijk voor de kwaliteit en uniformiteit in het werk van Veilig Thuis Kennemerland én heeft contacten met cliënten.

Hun werk is veelomvattend, dat is duidelijk. Dijkman hierover: 'Veilig Thuis Kennemerland is nog een jonge organisatie, die elk jaar met overheidsmaatregelen en nieuw beleid te maken heeft. Wij proberen dat in goede banen te leiden door de werkprocessen te optimaliseren, medewerkers te trainen en afspraken met ketenpartners te maken, zodat de focus van onze collega's gericht kan blijven op de veiligheid in gezinnen. Wij zijn ook klankbord voor de medewerkers en hangen als het ware als een helikopter boven de inhoud van het werk. Daarnaast schakelen medewerkers mij en mijn collega's in bij gesprekken met kinderen die bijvoorbeeld vage uitspraken doen over seksueel misbruik of fysiek geweld. Al met al een mooie mix van beleid en inhoud.'

Het jaar 2017 stond vooral in het teken van ontwikkelingen zoals de Integrale Crisisdienst, het MDA++ en de doorontwikkeling van het handelingsprotocol van de VNG. Daarnaast vroeg de samenwerking met ketenpartners veel aandacht. In 2018 willen Susan en haar collega's de focus weer meer leggen op de inhoud van het werk (waaronder complexe kindgesprekken, taxatiegesprekken en lichte diagnostiek) en op de verdere ondersteuning en professionalisering van de uitvoerend medewerkers. 'Veilig Thuis Kennemerland had ons in 2016 en 2017 in een meer beleidsmatige rol nodig en dat was prima. Maar inmiddels staat de organisatie stevig, dus kunnen we terug naar de inhoud. Daarbij richten we ons - naast de eerder genoemde klantcontacten - op de professionalisering van de zorg voor 23-jarigen en ouder, een heel andere tak van sport,' aldus Dijkman.

Over het werkproces van Veilig Thuis Kennemerland zegt Dijkman het volgende: 'Inmiddels hebben we versie 3.0 onder handen en zijn we op weg naar versie 4.0. Dit gaat over adviezen, consulten en onderzoeken en alles wat daarbij komt kijken, zoals privacy, dossiervorming en informatieoverdracht. Daarmee komt het steeds dichter bij de oorspronkelijke kerntaak van Veilig Thuis Kennemerland en dat is absoluut winst.' Overigens komt er ook meer oog voor anderen dan het kind. Er wordt steeds meer gekeken naar patronen zoals opgroeien in een situatie met geweld en wat dat kan betekenen als je zelf kinderen krijgt.'

De gedragswetenschappers waren in 2017 ook actief binnen het MDCK waar zij nieuwe werkprocessen ontwikkelden en oude bijschaafden. Daarbij werd al voorgesorteerd op MDA++.

> 'De radarfunctie, de aanscherping Wet meldcode, volop nieuwe ontwikkelingen die zich aandienen. We happen naar adem. Werken bij Veilig Thuis Kennemerland is topsport. Na de pioniers- en bouwfase hadden we willen bestendigen. Af en toe rust is wenselijk. Dat lukt niet en dat is een uitdaging. Maar we hebben nu een stabielere basis dan een paar jaar geleden. Dat is absoluut winst.'

Verwachtingen 2018

'Er komt in 2018 veel op ons af, maar dat lukt, want de basis is op orde. We zijn nog wel een beetje uit balans, vooral qua personeel in combinatie met de lastige arbeidsmarkt. Maar 2018 is het jaar van de toekomst, het jaar waarin we een nieuwe start maken. Tussen de bouwstenen van voorgaande jaren gaan we het cement leggen. En dan begint de balans aardig te komen!'

Petra van der Neut – vertrouwensarts

‘Benut de kennis die wij in huis hebben’

De vertrouwensartsen waren in 2017 op verschillende terreinen actief waren, uiteraard steeds met het doel de situatie van kinderen en gezinnen veiliger te maken.

Veilig Thuis Kennemerland had eind 2017 drie vertrouwensartsen in dienst. Zij houden zich vooral bezig met de medische en psychiatrische problematiek van klanten van de organisatie. Vanuit die positie hebben zij veel externe contacten, bijvoorbeeld met huisartsen, jeugdartsen, verloskundigen, verpleegkundigen en (kinder)artsen van de Spoedeisende Hulp. Daarnaast ondersteunen en adviseren zij medewerkers van Veilig Thuis Kennemerland en vormen de schakel tussen het medische werkveld en de organisatie. Ook zijn zij regelmatig te vinden bij het MDCK, waar zij meedenken en meewerken via gesprekken met ouders en kinderen en met de top-teenonderzoeken bij kinderen, en overleggen met de hulpverlening.

Medewerkers van Veilig Thuis Kennemerland schakelden de vertrouwensartsen nog niet in alle gevallen in. ‘Wij ervaren dat als een gemis en dat gevoel wordt gedeeld door de medewerkers. Daarom gaan we in 2018 duidelijke afspraken maken over betere zichtbaarheid en goede bereikbaarheid, zodat we tijdig gevraagd worden om mee te denken en mee te doen,’ aldus vertrouwensarts Petra van der Neut.

In 2017 hebben de vertrouwensartsen goede afspraken kunnen maken met het MDCK over het top-teenonderzoek dat zij doen bij kinderen. Daartoe is ook een protocol geschreven. Verder waren een goede afstemming in taken, eenheid in registratie, privacyaspecten en borging en beschikbaarheid van informatie aan de orde.

Het aantal externe contacten was in 2017 talrijk. Maar het kan nog beter, volgens Petra. vooral de contacten met huisartsen. In 2018 willen de vertrouwensartsen hierin verbetering brengen, onder andere door een scholingsaanbod in samenspraak met de huisartsenverenigingen en voorlichting bij de lokale huisartsengroepen. Hierin komen zaken als meldcode, politiebemoeienis, rol van MDCK, CSG en Veilig Thuis Kennemerland aan de orde. ‘Men vreest bij een melding het belang van de patiënt te schaden en het contact te verliezen. Daar hoeft geen sprake van te zijn bij een zorgvuldige benadering van de patiënten. Wij helpen de huisarts bij de stappen die hij moet zetten, bij het volgen van de juiste route zonder dat enerzijds het vertrouwen van de patiënt ernstig wordt geschonden en anderzijds de zorg die de huisarts heeft ons wel bereikt. Bovendien, melden is niet het doel. Een veilige situatie creëren voor gezin en kind is dat wél. Overleggen, advies vragen, melden, het kan allemaal... Als ik artsen spreek benadruk ik altijd het driedimensionaal denken: leef je in de gezinsdynamiek in. Wat gebeurt daar? Klopt dat? Dat wil ik graag overbrengen op huisartsen en in de overleggen in ziekenhuizen. Leef je in, zet de volgende stap op basis van wat je ziet, en vooral: blijf in dialoog met je patiënt. Mijn ervaring is dat als je zaken zorgvuldig oppakt en een open dialoog met de ouders houdt, de relatie met de ouders goed blijft. Ook als de uitkomsten niet prettig zijn.’

2018: de kwaliteit van het werk verder verbeteren

De vertrouwensartsen gaan in 2018 werken aan een betere interne en externe zichtbaarheid. Zij dragen bij aan verdere professionalisering van Veilig Thuis Kennemerland door structureel mee te denken over de werkprocessen en de vorming van teams. Verder wil men de kwaliteit van het werk van de vertrouwensartsen bestendigen en de bekendheid van hun werk vergroten. ‘Ons werk is écht een specialisme dus ik zou willen zeggen ‘benut de kennis die wij in huis hebben’, aldus Petra.

Personeel en financiën

‘Goede organisaties trekken (goede) medewerkers aan, en dat is ons streven.’

Personele ontwikkeling

De organisatie kreeg in 2017 voor het eerst met langdurig werkgerelateerd verzuim te maken. De medewerkers ervaren de werkdruk als hoog, mede door de verschillende diensten en de zware casuïstiek. Met name de 24/7 bereikbaarheidsdienst, al dan niet in combinatie met andere diensten zoals de Tijdelijk Huisverboden en piketlijn voor het Centrum Seksueel Geweld, trekt een zware wissel op het personeel. Daarnaast vroeg een aantal ontwikkelingen om extra inzet, zoals de door de Inspectie gewenste aanpassingen in de dossiers en de inzet op monitoring na sluiting van dossiers.

In 2016 en 2017 werkten alle uitvoerend medewerkers vanuit één team. In 2018 gaat Veilig Thuis werken in verschillende teams: een Veiligheids- en Adviesteam, een Onderzoeksteam en een Crisisteam. Hiertoe is besloten op basis van signalen van medewerkers en de uitkomsten van de interne en externe audit. Met het Crisisteam wordt al vooruitgelopen op de Integrale Crisisdienst, waarover elders meer.

Alle uitvoerende medewerkers zijn geregistreerd bij Stichting Kwaliteitsregister Jeugdzorg (SKJ). De vertrouwensartsen zijn geregistreerd in het kader van de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG), terwijl de gedragswetenschappers zijn geregistreerd bij het NVO.

Mede vanwege het langdurig en deels aan werk gerelateerd verzuim is een periodiek bijeenkomend Sociaal Medisch Team in het leven geroepen. Daarin bespreken bedrijfsarts, HRM en managementteam het verzuim en verzuimbeleid. Het gemiddeld ziekteverzuim lag in 2017 op 7,39%.

In 2016 kreeg Veilig Thuis Kennemerland een ontheffing voor de SROI omdat de organisatie nog in de opbouwfase verkeerde. In 2017 slaagde Veilig Thuis Kennemerland er in om te voldoen aan de opgelegde SROI-verplichting onder andere door een werk(ervarings)plaats te creëren en stagiaires aan te nemen.

Financiële zaken

Het jaar 2017 wordt afgesloten met een negatief resultaat van € 212.842,=, terwijl een klein positief resultaat van € 7.304,= was begroot. Het negatieve resultaat is grotendeels ontstaan door het realiseren van de aanbevelingen, zoals genoemd in het Inspectierapport, de (her)inrichting van ICT-systemen om te voldoen aan de nieuwe Privacywet AVG-wetgeving en de certificeringskosten in kader van kwaliteitsnormering.

De accountant constateerde een rode draad: Veilig Thuis Kennemerland doet te veel met te weinig mensen en te weinig middelen. Om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie in gevaar komt, ging Veilig Thuis Kennemerland hierover in gesprek met de gemeenten. ‘Voor 2018 en volgende jaren streven we naar een meerjarenbegroting, met als doel een gezonde financiële positie. Met het meerjarenprogramma van de minister en de daarin genoemde middelen hebben we er vertrouwen in dat het goed komt,’ zo licht Marian Goldschmeding toe.

In 2017 is gemiddeld een vaste personeelsformatie van 36,7 fte ingezet. Begroot was 34,3 fte (in september opgehoogd met 4 fte). Gemiddeld is 2.797 uur = 2,1 fte ingezet via ingehuurde krachten, voor onderzoek door Veilig Thuis. De totale inzet voor 2017 bedraagt daarmee 38,8 fte. Begin 2017 had Veilig Thuis Kennemerland 45 medewerkers. Gedurende het jaar zijn 6 medewerkers in dienst gekomen en 2 medewerkers uit dienst gegaan.

Ondernemingsraad

Na een start in 2016 is de Ondernemingsraad in april 2017 geïnstalleerd. De OR bestaat uit drie leden, gebaseerd op het aantal medewerkers. De organisatie is groeiende en als deze ontwikkeling doorgaat zal de OR bij de verkiezingen in 2019 mogelijk worden uitgebreid naar vijf leden. Hieronder de belangrijkste agendapunten uit 2017.

Eind 2017 heeft Veilig Thuis afscheid genomen van Jacob Jan Feenstra als bestuurder. De OR heeft een drietal gesprekken gevoerd met kandidaat bestuurders en haar voorkeur uitgesproken. Zo is de keuze gevallen op Marian Goldschmeding, per 1 januari 2018 benoemd als directeur/bestuurder.

De organisatie had in 2017 te maken met een aantal langdurig zieke medewerkers. De OR heeft haar zorgen hierover geuit. Het had uiteraard ook de aandacht van de bestuurder en het managementteam. Ze bespraken regelmatig hoe het ziekteverzuim terug te dringen.

De werkdruk was het afgelopen jaar een terugkerend onderwerp op de agenda van de OR. Dat zal ook in 2018 het geval zijn, want in de cao is opgenomen dat de OR en de bestuurder tot een gezamenlijk plan van aanpak moeten komen inzake de werkdruk.

De OR en directie zijn overeengekomen om de preventiemedewerker in eerste instantie extern in te huren.

De preventiemedewerker is onder andere belast met het opstellen van een Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en daaruit voortkomend een plan van aanpak. Een RI&E vormt als het ware het fundament voor het arbobeleid. Door de risico's en de mogelijke effecten van deze risico's in kaart te brengen kunnen de juiste maatregelen worden genomen. In het plan van aanpak worden de daarvoor benodigde stappen zichtbaar gemaakt. De OR heeft instemmingsrecht inzake het instrument dat voor de RI&E wordt ingezet en het plan van aanpak. Naar verwachting zal de preventiemedewerker begin 2018 worden aangesteld.

De ontwikkelingen rondom de Integrale Crisisdienst (ICD) en het Multidisciplinair aanpak (MDA++) zijn besproken Eind 2017 was bekend dat de ICD in 2018 gerealiseerd wordt. Op verschillende onderdelen van het sociaal beleid dat daarmee samenhangt, zoals arbeids- en rusttijden, is instemming van de OR nodig.

In 2017 heeft Veilig Thuis Kennemerland een vertrouwenspersoon aangesteld. De medewerkers zijn geïnformeerd over wat van een vertrouwenspersoon te verwachten en hoe met privacyaspecten wordt omgegaan.

Samenstelling Ondernemingsraad per 31-12-2017

Wendy Bonarius, voorzitter,
Jean Bouguenon, vicevoorzitter,
Brenda ten Wolde, secretaris.

Raad van Toezicht

De Raad had in 2017 veel formele en informele zaken op de agenda staan. Van de wisseling van bestuurder tot de keuze van een accountant, van werkbezoeken tot externe contacten.

Uiteraard werd de agenda van de Raad van Toezicht vooral gevuld met een groot aantal wettelijke taken, zoals het beoordelen van de jaarstukken en rapportages, contact met de directeur/bestuurder en met de Ondernemingsraad. Maar daarnaast werd ook tijd ingeruimd voor informele contacten tijdens werkbezoeken en ontmoetingen met medewerkers. 'Vanuit de deskundigheden die in de Raad vertegenwoordigd zijn en onze kennis van het werkveld ondersteunen we de directeur/bestuurder in de koers die wordt uitgezet. We moeten dus wel weten wat er leeft,' aldus voorzitter Nienke Feenstra over de contacten met medewerkers. 'Ook landelijke ontwikkelingen volgen we uiteraard intensief.'

Actueel in 2017 was de wisseling van directeur/bestuurder, waarin de Raad van Toezicht een belangrijke rol speelde. Het is gelukt om in de persoon van Marian Goldschmeding een goede opvolger te vinden voor de vertrokken Jacob Jan Feenstra. Daarnaast is begin 2017 een accountant geselecteerd voor de jaarrekening over 2016.

> 'Als Raad van Toezicht moet je wel weten waar het over gaat. Contact met het veld is dus onmisbaar.'

In 2017 heeft de Raad van Toezicht contact gezocht met de stuurgroep van wethouders. Nienke Feenstra hierover: 'Het is prettig om over en weer te weten waar we naar streven en of we op hetzelfde spoor zitten. Het gaat natuurlijk om het verbeteren van de veiligheid achter de voordeur. Dat is het doel, al het andere zijn middelen,' volgens voorzitter Feenstra. 'Met alle ontwikkelingen, al het nieuwe beleid, worden we snel teruggeworpen op systemen, op certificering, op privacyaspecten. Maar we moeten steeds bekijken of dit het doel dient waar we voor staan. Die balans moet op orde zijn: wat besteed je intern aan tijd en middelen, in relatie tot het doel? Waarbij natuurlijk buiten kijf staat dat zaken als privacy op orde moeten zijn.'

Uiteraard is de Raad tevreden over het positieve Inspectierapport van eind 2017 en het behaalde ISO-certificaat. De Raad heeft respect voor de organisatie die in 2016 vooral pionierde en in 2017 de zaken goed op de rails zette. Als knelpunt in 2017 en naar verwachting ook in 2018 ziet de Raad de problemen op de arbeidsmarkt. 'Alles wat Veilig Thuis Kennemerland doet, is mensenwerk. Met bijvoorbeeld ICT is dus geen winst te boeken. Werving van goede medewerkers zal de komende jaren veel aandacht vragen.'

Ook de Raad werkt aan certificering volgens de NVTZ. Het eigen toezichtplan is hierbij behulpzaam. Centraal hierbinnen staan zaken als integriteit, transparantie, meetbaar- en toetsbaarheid. Nienke Feenstra hierover: 'We zitten hier niet voor onszelf. We zetten ons in voor een organisatie met een cruciale, maatschappelijke functie. Daarom moeten we ons afvragen: Doen we de dingen die we moeten doen, die bijdragen aan een goed functionerende organisatie? Werken aan certificering helpt bij het beantwoorden van die vraag.'

Samenstelling Raad van Toezicht per 31-12-2017

Nienke Feenstra, voorzitter/overlegpartner Ondernemingsraad
Zelfstandig consulent en coach
Aandachtsgebieden: renumeratiecommissie, stakeholders, bestuurlijke en toezichtontwikkeling

Nelleke Aland, vicevoorzitter
Afdelingshoofd Ministerie van Justitie en Veiligheid
Aandachtsgebieden: kwaliteit, stakeholders en netwerk

Mariët van den Berg, lid
Interim opdrachten en zelfstandig adviseur
Aandachtsgebieden: renumeratiecommissie, HR, ouderen, innovatie

Caroline Sarolea, lid (op voordracht van de OR)
Zelfstandig ondernemer (projectmanagement en diversiteit)
Aandachtsgebieden: overlegpartner OR, cliënttevredenheid (stakeholders)

Saïd Harmane, lid
Accountant
Aandachtsgebieden: financiële commissie, financiën en innovatie

UIT DE PRAKTIJK: KINDERMISHANDELING

‘De kinderen hoorden en zagen meer dan moeder dacht’

Herman, de vriend van Anette, was alcoholist en had soms een kwade dronk. Na een eerste politiemelding van huiselijke geweld had Anette Herman zo ver gekregen dat hij voor zijn verslaving naar de Brijder zou gaan. Daarmee leek de situatie stabiel en sloot Veilig Thuis Kennemerland het dossier. Toen de politie weer een melding deed, de derde, besloot Veilig Thuis om langs te gaan. Naar bleek waren de kinderen van Anette, van respectievelijk 14, 9 en 4 jaar elke keer niet aanwezig als Anette de politie belde.

De medewerkers spraken uitgebreid met Anette, over haar relatie met haar vriend en het alcoholgebruik, en over wat zij te winnen had bij deze situatie. Zij vertelde dat Herman alleen kwam als de kinderen er niet waren en dat het meestal wel gezellig was. Ze dronken samen, maar soms ontstond er inderdaad ruzie. Van het voornemen om naar de Brijder te gaan, was nog niets terecht gekomen. Herman was dat trouwens ook niet van plan, zo vertelde Anette.

‘In zo’n situatie gaan wij ook met de kinderen praten, als ze 6 jaar of ouder zijn, zonder dat hun ouders daarbij aanwezig zijn. Eerst wilde Anette dat niet, maar uiteindelijk hebben we gesprokken met de twee oudste kinderen. Zij vertelden een heel ander verhaal. Het bleek dat zij veel last hadden van Herman en dat hij ook wel eens langs kwam als hun moeder niet thuis was, om op te passen. Hij kon dan ook erg boos worden als ze teveel herrie maakten of erg druk waren. 's Avonds, als Herman er was, durfden ze niet naar beneden. Er werd gerookt en gedronken en ze hoorden ook wel eens dat hun moeder seks had met Herman.

Ze maakten zich grote zorgen en vonden het goed als wij dat terugkoppelden naar hun moeder,’ aldus een medewerker van Veilig Thuis Kennemerland. ‘Anette schrok: de kinderen hadden er meer van meegekregen dan ze had verwacht. We spraken af dat we ook met de vader van de kinderen zouden gaan spreken. Hij bleek op de hoogte en maakte zich grote zorgen. “Als het moet, kunnen ze bij mij zijn,” zo gaf hij aan. Het oudste kind had al gezegd dat ze dat graag wilde, om rustig te kunnen studeren. Vervolgens hebben we ook met de scholen gesproken en met de huisarts. Daaruit bleken weinig nieuwe zorgen. Wel bleek dat Anette en haar ex-man al bij het CJG hadden aangeklopt vanwege angstklachten van de oudste dochter. Wij hebben het vervolgens breder getrokken, waardoor de kwestie meer urgentie kreeg en er een orthopedagoog en een gezinscoach langs gingen bij het gezin, vanwege de eerder gemelde angstklachten, het later gemelde huiselijk geweld en mogelijke trauma’s bij de kinderen. En toen ging het draaien.’

Inmiddels heeft Anette haar vriend de deur gewezen, richt het CJG zich op de veiligheidsafspraken met moeder en de vader en is Triversum betrokken die zich op de kinderen richt. Anette voert gesprekken bij PsyQ. Dat gebeurt allemaal onder regie van het CJG.
‘Om de zaak te monitoren hebben wij vorige week nog gesproken met de regiehouder van het CJG. Over op- of afschalen, over veranderingen in het plan van aanpak... Alles bleek goed te lopen. Daarop hebben wij het dossier gesloten.’

‘2017 was een hectisch jaar, met veel ontwikkelingen, veel reuring in de tent. Tegelijkertijd hebben we ook heel veel mensen kunnen helpen. Grote waardering dus voor de medewerkers, die zo hard hebben gewerkt. De loyaliteit is groot.’

Els Rozema en Lotte Loef

‘Wij zien hen als partner’

Lotte Loef en Els Rozema hebben beiden zitting in het ambtelijk overleg Veilig Thuis Kennemerland, dat bestaat uit afgevaardigden van vier van de negen gemeenten. Dit overleg komt wekelijks bijeen en elke twee weken kan Veilig Thuis aanschuiven, met beleidsmatige of managementkwesties. ‘Daarnaast hebben we nog een formeel kwartaalgesprek op basis van cijfermatige gegevens en regelmatig is er thema-overleg,’ aldus Els.

‘In het ambtelijk overleg bekijken we hoe we als gemeenten in de regio IJmond en Zuid Kennemerland samen op kunnen trekken om de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld zo optimaal mogelijk te laten verlopen,’ zo merkt Lotte op. ‘Veilig Thuis Kennemerland heeft hierin een centrale rol. Het is het expertisepunt voor professionals en inwoners én daarnaast denken zij mee met de gemeenten over hoe het draait in de keten van hulpverlening. Vanuit hun centrale functie kunnen zij daarin knelpunten signaleren. Dat verwachten wij trouwens ook van ze, want dat is voor ons waardevolle informatie.’

Els en Lotte zijn goed op de hoogte van het reilen en zeilen van Veilig Thuis Kennemerland en spreken van ingewikkelde dossiers.

Els hierover: ‘Het landelijk beleid richting MDA++, de regionale opdracht om te komen tot een Integrale Crisisdienst, aanscherping van de Wet meldcode, het is nogal wat. Er wordt veel gevraagd, van ons én van Veilig Thuis Kennemerland, in een hoog tempo. Dat is best pittig.’

Veel ontwikkelingen dus en daarin speelt Veilig Thuis Kennemerland graag een rol. ‘Men ziet kansen en is ambitieus, maar bij zo’n jonge organisatie is dat niet eenvoudig,’ aldus Lotte. ‘De basis is pril en ze zijn nog zoekende hoe hun kerntaken het beste vorm te geven binnen de beperkingen van een budget. In 2017 hebben we gesproken over rust creëren, zodat de focus kan liggen op de kerntaken. En tegelijkertijd moet er ook ruimte zijn voor doorontwikkeling. Het evenwicht daartussen is belangrijk.’

2018

‘Samen werken aan een stabiel Veilig Thuis Kennemerland, met aandacht voor de zwaarte van het werk, zowel organisatorisch als inhoudelijk,’ aldus Lotte en Els. ‘Dat is de opdracht, ook in 2018.’

Lotte is beleidsadviseur Sociaal Domein in Velsen en Els beleids- en accountmedewerker Jeugd in Haarlem.

UIT DE PRAKTIJK: HUISELIJK GEWELD

‘Huisverbod een nuttig middel’

Bij een huisverbod blijft Veilig Thuis Kennemerland de situatie nog gedurende een jaar monitoren. Dat gebeurt op basis van informatie van de hulpverlenende instanties én de cliënten, in dit geval Albert en Liesbeth.

Het is niet voor het eerst dat Liesbeth haar man Albert ontrouw is. Liesbeth en Albert zijn begin 50 en hebben twee volwassen kinderen. De 19-jarige dochter woont nog thuis. Albert vermoedt dat het weer mis is en volgt Liesbeth naar de kroeg. Als hij Liesbeth ziet met een andere man wordt hij heel boos, gaat tekeer en richt vernielingen aan in de kroeg. Liesbeth belt daarop de politie en Albert wordt meegenomen. ‘In dit soort situaties, waarbij sprake is van acute bedreiging, doet de hulpofficier van justitie na de melding bij de politie een risico-inventarisatie. Omdat Albert vanwege eerder geweld bekend was bij de politie besloot de burgemeester op voorstel van de hulpofficier tot een huisverbod en werd Veilig Thuis Kennemerland geïnformeerd,’ zo vertelt een medewerker van Veilig Thuis Kennemerland. Een medewerker ontmoet Albert in het cellencomplex; een verdrietige, onmachtige man, die er alles aan wil doen om zijn relatie met Liesbeth te herstellen. Uit gesprekken die Albert voert met Reclassering blijkt dat er al langer problemen zijn in de relatie en dat het voor Albert lastig is om zijn emoties te beheersen. Veilig Thuis Kennemerland ontmoet ook de vrouw die eveneens problemen in de relatie meldt.

Na een week vindt een systeemgesprek plaats, tussen Albert en Liesbeth, in aanwezigheid van Reclassering en Veilig Thuis Kennemerland. Beiden hebben veel spijt en willen graag samen door. Daarop wordt besloten het huisverbod niet te verlengen, maar wel een plan van aanpak te maken om Liesbeth en Albert te helpen weer met elkaar verder te gaan. Albert gaat in therapie om te leren zijn emoties te reguleren en ook Liesbeth maakt afspraken met een psycholoog. Maar de situatie is weerbarstig. Al snel ontstaan er toch weer spanningen, omdat Liesbeth verliefd blijft op een andere man. Ze besluit te vertrekken bij Albert. Albert blijft met zijn dochter in het huis wonen en Liesbeth logeert bij vriendinnen.
In dat jaar waarin Veilig Thuis Kennemerland de situatie monitort blijkt dat het met Albert redelijk goed gaat; hij zit in een rouwproces en bezoekt nog steeds de therapeut. Veilig Thuis heeft Liesbeth geholpen met een urgentieaanvraag voor een woning, alhoewel bekend was dat dit weinig zou helpen. Verder heeft Veilig Thuis Kennemerland Liesbeth toegeleid naar hulp door een psycholoog en naar het Sociaal Wijkteam en de overdrachten verzorgd.

‘In dit soort situaties is een huisverbod een goed middel. Het haalt mensen even uit elkaar en biedt hulpverlenende instanties de gelegenheid hulpverlening te starten. Nadat we de toeleiding en overdracht naar hulpverleners hebben geregeld, laten we het los. Ook al is in dit geval de situatie nog niet ideaal.’

Dit is een uitgave van Veilig Thuis Kennemerland
Oostvest 60, 2011 AK Haarlem
Postbus 6033, 2001 HA Haarlem

www.veiligthuis-ken.nl

Tekst: Terlouw & Schotman communicatie, Haarlem
Vormgeving: Sinas, Haarlem
Fotografie: VWS Beeldbank

Juni 2018

Veilig Thuis Kennemerland
Postbus 6033
2001 HA Haarlem
www.veiligthuis-ken.nl

Telefoon 0800-2000
(gratis, 24/7) voor informatie,
advies en meldingen.
Voor overige vragen
088-800 6200.

VEILIG THUIS
Kennemerland

ADVIES- EN MELDPUNT HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING